

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka, ve věci

žalobci:

a) M. M.

b) M. M.

c) L. M.

všichni zastoupeni advokátkou JUDr. Paulínou Skaličkovou
sídlem Jindřicha Pruchy 310, 686 01 Uherské Hradiště

proti

žalovanému:

Krajský úřad Zlínského kraje

sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 5. 2023, č. j. KUZZ 45677/2023,
sp. zn. KUSP 39183/2023 ÚP-IS,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím ze dne 17. 5. 2023, č. j. KUZZ 45677/2023, sp. zn. KUSP 39183/2023 ÚP-IS (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl odvolání žalobců a současně potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Uherský Ostroh, odboru stavebního úřadu a přestupkové agendy (dále jen „stavební úřad“) ze dne 15. 3. 2023 č. j. MUZO 1227/2023MIK, kterým stavební úřad uznal žalobce jakožto stavebníky vinnými z úmyslného spáchání přestupků dle § 178 odst. 1 písm. l) a § 178 odst.2 písm. f) a j) zákona

č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), kterých se dopustili tím, že od října roku 2020 do současnosti na pozemcích p. č. XA a XB v k.ú. X odstranili stavbu rybářské boudy a provedli zde novou (větší) stavbu rekreačního objektu bez povolení stavebního úřadu a nerespektovali výzvy k zastavení prací na stavbě. Stavba je umístěna v prostoru, kde je evidován dobývací prostor a též v ochranném pásmu II. stupně pro vodní zdroj Ostrožská Nová Ves, kde je zákaz umísťování a realizace staveb. Dále stavební úřad uložil každému ze žalobců pokutu dle § 178 odst. 3 písm. a) stavebního zákona ve výši 50 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě žalobci navrhuji, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Napadené rozhodnutí je nesprávné, nezákonné a zasáhlo do veřejného subjektivního práva žalobců. Odpovědnost žalobců za spáchání přestupků není dána. Žalobci se nedopustili protiprávního jednání. Jednali v souladu s právními předpisy a v dobré víře, že jednají v souladu s dříve vydanými akty veřejné správy. Správní orgány se nevypořádaly s důkazy, které žalobci v průběhu řízení předložili.
3. Žalobci realizovali rekonstrukci stávající, dříve řádně povolené stavby. Došlo k nahrazení zchátralých dřevěných komponentů jinými, nebyla realizována nová stavba. Jednali v zájmu ochrany nejen majetku osob, který vlivem povětrnostních a místních vlivů utrpěl poškození, ale zejména v zájmu ochrany veřejného zájmu na ochranu vod, aby chátrající chata nemohla vodní zdroj znečistit či ohrozit jeho nezávadnost. Pokud jde o stavbu ze dřeva, je po uplynutí určité doby nutno ji zrekonstruovat. Je zachován charakter původní stavby, nedošlo ke kompletní demolici původní stavby. Rekonstrukce a renovace proběhly na původní základové desce. Je třeba zohlednit konstrukční charakter původní stavby. Vzhledem k použitému materiálu byla nutná rekonstrukce rozsáhlejší. Stavba bude užívána k účelu, pro jaký byla povolena. Rybářská bouda je způsobilá sloužit k rekreaci osob a rybaření. Judikatura, na kterou žalovaný odkazuje, není pro daný případ použitelná. Závěry žalovaného ohledně rozsahu kompletní demolice stavby a zbudování nové základové desky jsou pouze v rovině nepodložených dedukcí.
4. Žalobci předložili dokumenty od předchozích vlastníků. Z nich je zřejmé, že došlo k řádnému schválení výstavby. Na počátku 70. let došlo k několika správním řízením o odstranění staveb (chat), vždy byla rozhodnutí o odstranění staveb jako nezákonná zrušena. Na B. M. byla v minulosti rybářská chata č. X převedena, s ní veškerá práva a povinnosti. V dokumentech se konstatuje, na základě jakých veřejnoprávních aktů byla výstavba povolena, byla vybudována v souladu s veškerými tehdejšími právními předpisy, veřejnoprávními akty a stanovisky dotčených orgánů. Objekt byl řádně zkolaudován. Nedochází k porušení platných právních předpisů ani k žádnému nedovolenému jednání a odpovědnost za přestupky, jejichž spáchání je žalobcům kladeno za vinu, nemá za daného skutkového stavu jakékoli opodstatnění a příslušný zákonný podklad. Je prováděna pouhá rekonstrukce, nelze hovořit o neoprávněném jednání. Nebylo dostatečně prokázáno, že došlo ke kompletní demolici stavby. Žalobci předložené uvedené dokumenty jsou způsobilé prokázat oprávněnost jejich tvrzení o tom, že nedochází k žádnému nedovolenému jednání.
5. Byl porušen princip jistoty, resp. princip rovnosti, v němž je obsažen požadavek předvídatelnosti práva a postupů orgánů veřejné moci při jeho aplikaci. V předmětné lokalitě je více obdobných objektů, které byly postaveny za totožných podmínek. U těchto objektů

pak žádná pochybení ze strany orgánů veřejné správy shledána nebyla. Je tedy uplatňován nerovný přístup. Tento stav ani dobrou víru žalobců žalovaný nijak nerefletoval. V souvislosti s tímto žalobci odkazují na judikaturu Ústavního soudu, dle které ke znakům právního státu patří také zásada právní jistoty, přičemž její nezbytnou součástí je předvídatelnost práva a postupu orgánů veřejné moci při jeho aplikaci (nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 420/09 a sp. zn. I. ÚS 520/06).

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

6. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný nerozporuje, že původní stavba rybářské boudy byla v minulosti povolena a na základě tohoto povolení provedena a zkolaudována. Z fotografií pořízených během několika kontrolních prohlídek provedených stavebním je zřejmé, že původní stavba byla kompletně odstraněna a bylo započato s vybudováním stavby nové. Nová stavba vyžadovala ke svému umístění a provedení jak územní rozhodnutí, tak i stavební povolení. Je zřejmé, že žalobci se jako stavebníci dopustili přestupku dle § 178 odst. 2 písm. f) stavebního zákona a dle § 178 odst. 2 písm. j) stavebního zákona.

IV. Ústní jednání

7. Při ústním jednání dne 21. 5. 2024 účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Žalobci zdůraznili, že nebyla naplněna skutková podstata přestupků, ze kterých byli obviněni. Původní stavba byla řádně povolena i zkolaudována. Žalobci neměli v úmyslu tuto stavbu odstranit, protože však byla zchátraná, přistoupili k její opravě a rekonstrukci v zájmu jejího zachování a rovněž z bezpečnostních důvodů. Žalovaný konstatoval, že bylo dostatečně prokázáno, že původní stavba byla odstraněna a že se žalobci dopustili předmětných přestupků. Žalobci při jednání nově navrhli, aby byl ve věci vyslechnut svědek M. Ch., který pro ně prováděl rekonstrukci chaty, mohl by vypovědět ohledně stavu chaty, použitých materiálů a průběhu rekonstrukce V konečném návrhu žalobci opět podpořili své původní stanovisko. Nově uvedli, že pokud by soud byl toho názoru, že ke spáchání projednávaných přestupků z jejich strany došlo, bylo by na místě snížit uloženou pokutu, která byla uložena ve zcela nepřiměřené výši, bez jakékoliv individualizace. Správní orgány ji nedostatečně odůvodnili. Pokud byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč, měla být uložena všem dohromady, nikoliv každému ze žalobců. K tomu žalovaný uvedl, že pokuta byla uložena v přiměřené výši.

V. Posouzení věci soudem

8. Krajský soud v Brně (dále také „soud“) ve smyslu § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), bez nařízení ústního jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí stavebního úřadu včetně řízení předcházejícího jejich vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná**.
9. V nyní řešené věci je předmětem sporu, zda se v případě stavby žalobců jednalo o rekonstrukci či novou stavbu a zda tedy byly závěry správních orgánů o spáchání přestupků správné.
10. Dle § 2 odst. 3 stavebního zákona se stavbou „rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání“.

11. Dle § 2 odst. 5 stavebního zákona je změnou dokončené stavby „a) *nástavba, kterou se stavba zvyšuje, b) přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou, c) stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby (...).*“
12. Dle § 76 odst. 1 stavebního zákona „*umísťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.*“
13. Dle § 108 odst. 1 stavebního zákona se stavební povolení „*vyžaduje u staveb všeho druhu bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.*“
14. Dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí odstranění stavby „*vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.*“
15. Dle § 129 odst. 2 stavebního zákona „*stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby (...). V oznámení zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti.*“
16. Dle § 104 odst. 1 písm. d) stavebního zákona: „*Ohlášení stavebnímu úřadu postačí u stavby do 70 m² celkové zastavěné plochy a do 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepené nejvýše do hloubky 3 m.*“
17. Dle 178 odst. 1 písm. l) stavebního zákona se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba „*dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 128 odstraní stavbu uvedenou v § 103 obsahující azbest nebo stavbu uvedenou v § 103 odst. 1 písm. f) bodech 4 až 8 anebo v § 104 bez souhlasu nebo povolení stavebního úřadu.*“
18. Dle § 178 odst. 2 písm. f) stavebního zákona se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se *jako stavebník dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 108 provede stavbu bez stavebního povolení nebo společného povolení nebo veřejnoprávní smlouvy anebo oznámeného certifikátu autorizovaného inspektora v chráněném území nebo v ochranném pásmu anebo na nezastavitelném pozemku nebo v nezastavěném území.*
19. Dle § 178 odst. 2 písm. j) stavebního zákona fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se „*jako stavebník dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 134 odst. 4 neuposlechne výzvu nebo rozhodnutí k zastavení prací na stavbě.*“
20. Předně je tedy nutno zodpovědět otázku: jedná se v případě žalobců pouze o rekonstrukci původní stavby, tj. dřevěné chaty?
21. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) pojem rekonstrukce nezná. Z názvosloví stavebního zákona se obecně užívanému pojmu rekonstrukce nejvíce blíží *stavební úprava* dle § 2 odst. 5 písm. c) stavebního zákona. Stavební úpravou je změna dokončené stavby, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby. Za stavební úpravu se považuje rovněž zateplení. Změnou dokončené

stavby je zajisté rekonstrukce i při jejím běžném, laickém chápání. Aby mohlo jít o změnu dokončené stavby, nesmí původní (dokončená) stavba zaniknout.

22. Problematikou zániku stavby se opakovaně zabýval Nejvyšší soud - „*nadzemní stavba zaniká a přestává být věcí ve smyslu práva tehdy, není-li již patrné dispoziční řešení prvního nadzemního podlaží*“ (např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2003, sp. zn. 22 Cdo 2088/2001). K zániku stavby tedy dochází odstraněním obvodových zdí prvního nadzemního podlaží. Nejenom z tohoto rozsudku Nejvyššího soudu vycházel i Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“): „*právní význam úplného odstranění stavby skladu až po úroveň základů spočívá navíc i v tom, že v takovém případě se již nejedná o stavební úpravu ani přístavbu stávajícího objektu. Jde o odstranění jedné stavby a vybudování stavby nové (...) Pro posouzení věci není podstatné, nakolik se nová stavba skladu původní stavbě podobá a nakolik se od ní má odchylovat*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2014 č. j. 6 As 120/2013-41). Realizaci nové stavby nelze považovat za stavební úpravu, viz rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2007 č. j. 8 As 31/2007-165: „*Odstranění převážné většiny původní stavby až do základů a následnou realizaci nové stavby s využitím několika fragmentů stavby původní nelze hodnotit jako stavební úpravu.*“ Jelikož zdejší soud považuje tyto rozsudky přílehlavé na nynější případ, nelze shledat námitku žalobců o nepřiléhavosti rozsudků uvedených žalovaným důvodnou.
23. Z fotodokumentace obsažené ve správním spise soud zjistil, že původní dřevěná chata (rybářská bouda č. 11) byla odstraněna. Namísto ní žalobci vybudovali novou betonovou základovou desku, na ní zděnou budovu (obvodové zdivo), se dřevěným obložením. Zastavěná plocha nového objektu byla o rozměrech cca 6 x 15 m. Stavební úřad zahájil řízení o přestupcích, posléze vydal výzvu ze dne 2. 11. 2020, č. j. MUUO 3047/2020MIK, v níž vyzval k bezodkladnému zastavení prací. Stavební úřad zjistil, že ve stavbě je i přes výzvu pokračováno, a tak rozhodnutím ze dne 26. 1. 2021 č. j. MUOO 266/2021MIK nařídil zastavit práce na stavbě. Jak však lze zjistit z fotografií ve správním spise, stavba byla i přesto dokončena.
24. Je tedy zřejmé, že se jedná o stavbu jiného půdorysu, z jiného materiálu a jiného konstrukčního řešení, než byla původní dřevěná chata. Ke stavbě nebyl relevantním způsobem použit žádný konstrukční prvek z původní dřevěné chaty, jak žalobci tvrdí. Zdejší soud tak dospěl k závěru, že se nejedná o rekonstrukci tak, jak je obecně vnímána, ani o stavební úpravu či jinou změnu dokončené stavby dle stavebního zákona (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 31. 10. 2022, č. j. 22 A 85/2021-42, též nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 4. 2004, sp. zn. II. ÚS 482/02, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 7. 2015, č. j. 4 As 106/2015-55, a ze dne 21. 1. 2021, č. j. 7 As 216/2019-32, bod 19). Tvrzení žalobců, že rekonstrukce spočívala v pouhém nahrazení zchátralých dřevěných komponentů jinými, neodpovídá skutečnosti. Na shora položenou otázku je tak třeba odpovědět negativně.
25. Zdejší soud se neztotožňuje s námitkou žalobců, že závěry žalovaného stran rozsahu kompletní demolice stavby a zbudování nové základové desky jsou pouze v rovině nepodložených dedukcí, a že nebylo dostatečně prokázáno, že došlo ke kompletní demolici stavby. Jak krajský soud shora uvedl, na fotografiích, jež jsou součástí správního spisu, je zachyceno vybudování nové základové desky. Jak správní orgány uvedly, původní stavba rybářské chaty sice nebyla zapsána v katastru nemovitostí, pozemek p. č. XA v k. ú. X o rozloze 36 m² byl však jejím obrysem. Správní orgány správně dovodily, že původní menší stavba byla odstraněna a následně bylo započato se stavbou větší.

26. Zdejšímu soudu jsou okolnosti týkající se stavby důkladně známe, neboť rozsudkem ze dne 17. 4. 2024 č. j. 29 A 169/2021-44 zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2021, č. j. KUZL 73485/2021, sp. zn. KUSP 71105/2021 ÚP-Str, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobců a současně potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Uherský Ostroh, odboru stavebního úřadu a přestupkové agendy (dále jen „stavební úřad“) ze dne 17. 9. 2021 č. j. MUUO 2816/2021MIK, sp. zn. SU/3631/2020/SÚ-MIK, kterým předmětná stavba chaty nebyla dodatečně povolena. Následně rozsudkem ze stejného dne, č. j. 29 A 54/2022-42, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2022, č. i. KUZL 27102/2022, sp. zn. KUSP 15881/2022 ÚP-Do, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobců a současně potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Uherský Ostroh, odboru stavebního úřadu a přestupkové agendy (dále jen „stavební úřad“) ze dne 27. 1. 2022 č. j. MUUO 334/2022MIK, sp. zn. SU/3040/2020/SÚ-MIK, kterým stavební úřad nařídil žalobcům odstranění stavby předmětné stavby.
27. Nová stavba byla realizována bez jakéhokoliv rozhodnutí či jiného úkonu stavebního úřadu. V tomto ohledu se soud ztotožňuje se žalovaným, že má-li nová stavba rozměry 6 m x 15 m, vyžadovala k umístění a provedení jak územní rozhodnutí, tak i stavební povolení. Bez povolení je možné realizovat toliko stavební úpravy nezasahující do nosných konstrukcí stavby, neměnící vzhled stavby ani způsob užívání stavby. Tyto totiž nevyžadují posouzení vlivu na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby (viz § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona).
28. Vzhledem k výše popsaným skutečnostem, které jednoznačně prokázaly, že byla původní stavba odstraněna na jejím místě postavena stavba nová, soud zamítl návrh na provedení dokazování výslechem svědka M. Ch., který prováděl spornou stavbu.
29. Pokud tedy žalobci namítají, že jejich odpovědnost za spáchání přestupků dána nebyla, nelze tuto námitku shledat důvodnou. Bylo zjištěno, že žalobci v rozporu s § 128 stavebního zákona stavbu odstranili (§ 178 odst. 1 písm. l) stavebního zákona), v rozporu s § 108 provedli novou stavbu bez příslušného povolení, a to v ochranném pásmu II. stupně pro vodní zdroj Ostrožská Nová Ves, kde je zákaz umísťování a realizace staveb (§ 178 odst. 2 písm. f) stavebního zákona). Žalobci rovněž neuposlechli výzvu k zastavení prací na stavbě, posléze nerespektovali ani rozhodnutí nařizující zastavení prací (§ 178 odst. 2 písm. j) stavebního zákona).
30. Vzhledem ke shora uvedenému lze přisvědčit správním orgánům, že oprávněně shledali žalobce vinnými ze všech uvedených přestupků, neboť tito se dopustili protiprávního jednání, nejednali ani v souladu s právními předpisy, ani v dobré víře, neboť i přes výzvu správního orgánu k bezodkladnému zastavení prací (viz výzva ze dne 2. 11. 2020, č. j. MUUO 3047/2020MIK), a i přes nařízení zastavit práce na stavbě (viz rozhodnutí ze dne 26. 1. 2021 č. j. MUOO 266/2021MIK) od svého jednání neupustili.
31. Nelze přisvědčit žalobcům stran námitky, že se správní orgány dostatečně nevypořádaly s předloženými důkazy (vztahujícími se k historii původní stavby a jejím vlastníkům). Se zánikem původní stavby (dřevěné chaty) zanikla i oprávnění vyplývající z původního rozhodnutí o jejím povolení, protože předložené písemnosti nejsou pro nynější případ relevantní. Původní rozhodnutí se vztahovalo na původní stavbu na předmětných pozemcích a na základě tohoto povolení nemohli vlastníci stavby poté, co původní stavba zanikla, umístit na předmětných pozemcích novou stavbu. Není nutné se tedy zabývat tím, zda byla původní stavba postavena v souladu s právním řádem a veřejnoprávními akty, či

nikoliv. V nyní řešené věci jde o novou stavbu. To, zda žalobci postupovali v dobré víře v souladu s veřejnoprávními akty, na které odkazují, není pro řešenou věc podstatné. Tyto se týkaly toliko legality původní stavby. V posuzovaném případě nešlo o rekonstrukci původní stavby a její legalita je tak bezpředmětná. Podstatné je pouze to, že žalobci umístili na své pozemky stavbu bez udělených povolení.

32. K rekonstrukci žalobci přistoupili dle jejich tvrzení ve veřejném zájmu na ochranu vod – zchátralá stavba měla potenciál vodní zdroj znečistit. Zdejší soud k tomuto uvádí, že ani závažný technický stav stavby nezbavil žalobce povinnosti postupovat dle stavebního zákona a ke svým činnostem si vyžádat odpovídající povolení (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 7. 2015, č. j. 4 As 106/2015-55). Pokud si žalobci nezjistili, jaké jsou zákonné možnosti výstavby v dané lokalitě, nepožádali o souhlas příslušné úřady a realizovali novou nepovolenou zděnou stavbu, lze tvrzení o provádění stavby ve veřejném zájmu na ochraně vod označit za účelové a nepravdivé. Je tedy zřejmé, že žalobci umístili a realizovali stavbu. Neučinili tak ale v dobré víře a za účelem ochrany veřejného zájmu, jak tvrdí.
33. Žalobci dále namítají, že napadené rozhodnutí je v rozporu s jejich legitimním očekáváním a principem jistoty. Správní orgány totiž nepostihují obdobné stavby v okolí a je tak uplatňován nerovný přístup. Z usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, vyplývá, že legitimní očekávání zakládá ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost či nečinnost orgánů veřejné moci, která potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Žalobci ve správním řízení (ostatně ani v řízení před soudem) neupozornili na jediný konkrétní případ, kdy by umístění a realizaci nové stavby obdobné stavbě žalobců v dotčeném území stavební úřad povolil, případně i přes absenci veřejnoprávních povolení orgány veřejné správy takovou stavbu tolerovaly a neučinily předmětem postihu. Žalobci tedy konkrétně neuvádí nic, na základě čeho by mohli nabýt legitimní očekávání určitého postupu veřejné správy, resp. co by dokumentovalo jejich rozdílný přístup vůči jednotlivcům ve srovnatelné situaci.
34. Nutno akcentovat, že by se nejednalo o legitimní očekávání, jehož ochrany by se žalobci mohli dovolávat, ani pokud srovnatelná stavba byla v daném území uvedeným způsobem umístěna a realizována bez reakce příslušných úřadů. Následovat správní praxi, jež by byla v rozporu se zákonem, by znamenalo povýšit postup správních orgánů nad zákonná ustanovení, což je v materiálním právním státě nežádoucí (srov. např. rozsudky NSS ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 As 155/2015-35, nebo ze dne 29. 6. 2016, č. j. 3 Afs 226/2015-51).
35. Na výše uvedeném nemění nic ani judikatura Ústavního soudu, na níž žalobci odkazují, neboť není na nynější věc přílehlavá. V nálezu ze dne 3. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 420/09 jde o situaci, kdy byla v rámci vyměřování starobního důchodu použita na stěžovatelův případ jiná norma, než očekával. Platnost mezinárodní smlouvy, již se dovolával, byla ukončena diplomatickou nótou, o čemž ale stěžovatel nevěděl a mezinárodní smlouva byla stále v příslušné sbírce zákonů. Nález ze dne 23. 1. 2008, sp. zn. I. ÚS 520/06 se pak týkal postupu orgánů státní správy sociálního zabezpečení v rozporu s jejich dlouholetou praxí, když požadovaly zpětně uhrazení sociálního pojištění po francouzských státních příslušnících zaměstnaných v ČR podle cizích právních předpisů. S obecnými závěry žalobců a Ústavního soudu, že orgány veřejné moci mají jednat v souladu s principy legitimního očekávání, právní jistoty a předvídatelnosti práva, krajský soud samozřejmě souhlasí. K jednání správních orgánů, které by s těmito principy bylo v rozporu, však v nynější věci ze shora uvedených důvodů nedošlo.

36. V průběhu ústního jednání, při přednesu závěrečného návrhu, vznesli žalobci námitky vůči uložené pokutě, která byla uložena každému z nich v nepřiměřené výši 50 000 Kč. Žalobci ovšem bohužel ve své žalobě nic vůči uloženým správním trestům nenamítali, ani nepožadovali jejich moderaci, tj. snížení či upuštění od trestu (§ 78 odst. 2 soudního řádu správního; i moderace má navíc své limity, protože se soud při případné moderaci pokuty musí pohybovat ve stejných zákonných mantinelech jako správní orgán). Až při konečném návrhu při jednání soudu poprvé uvedli, že správní tresty považují za nepřiměřené a nedostatečně individualizované.
37. Tyto námitky ovšem žalobci vznesli opožděně. Žalobu totiž lze rozšířit o nové žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 soudního řádu správního), a žalobci je v žalobě, respektive ve lhůtě pro její podání neuplatnili. Soud se jimi tedy nezabýval. Pouze konstatuje, že vzhledem maximální výši pokuty, které činí 2 000 000 Kč, se mu uložená pokuta nejeví jako zjevně nepřiměřená s ohledem na charakter spáchaných přestupků a skutkové okolnosti věci.
38. Krajský soud uzavírá, že žalovaný i stavební úřad se dostatečně a v souladu s právními předpisy vypořádali s námitkami žalobců. Napadené rozhodnutí neshledal soud nezákonným ani nepřezkoumatelným. Bylo řádně zjištěno, že žalobci stavbu umístili a realizovali, přičemž došlo k zániku původní stavby a ke stavbě nové, nikoli pouze k rekonstrukci či stavebním úpravám. Závěr správních orgánů, kteří žalobce uznali vinnými ze shora uvedených přestupků, je tak správný.

VI. Závěr a náklady řízení

39. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
40. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci ve věci úspěch neměli (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. května 2024

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu